

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 118 86 71
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Asia Golunska
Telefoon 0-38 499 8974
J.Golunska@overijssel.nl

SER Overijssel
t.a.v. de heer Webers
Postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
09.03.2021	2021/0057870		18.12.2020	

Onderwerp: Reactie SER advies "Nieuwe kansen met basisvaardig Overijssel"

Geachte heer Webers,

Op 18 december 2020 hebben wij uw adviesrapport "Nieuwe kansen met basisvaardig Overijssel" ontvangen. Met deze brief bedanken wij u voor uw waardevolle rapport en de samenwerking in het onderzoeksproces.

We onderschrijven dat achterblijvende vaardigheden op het vlak van taal, rekenen en digitale vaardigheden een serieus probleem vormen voor de zelfredzaamheid van mensen en hun deelname aan de samenleving. Daarom investeren we in het onderwerp vanuit de brede scope van het bibliotheekwerk, de arbeidsmarkt en sociale kwaliteit. In de periode 2017 – 2020 heeft de provincie € 1,6 miljoen beschikbaar gesteld voor *Taal Werkt!*. De partners hebben een cofinanciering geleverd van € 0,4 miljoen. Totaal was hierdoor circa € 0,5 miljoen per jaar beschikbaar voor ruim 30 projecten verspreid over 25 gemeenten. Het programma wordt uitgevoerd door Overijssels Bibliotheeknetwerk in brede samenwerking met de gemeenten en andere maatschappelijke partners. De middelen zijn in de vorm van subsidies op basis van inwoneraantal over de gemeenten verdeeld. Dit programma loopt in 2021 af.

We gaan ons de komende maanden, in gezamenlijkheid met de betrokken partijen, zorgvuldig beraden op het vervolg van het programma. We streven ernaar om voor de zomer 2021 een keuze te maken met betrekking tot onze rol en inzet op het thema basisvaardigheden vanaf 2022. We nodigen u uit tot samenwerking in dit proces.

Hierna gaan we nader in op uw suggesties:

1. Urgentie, zichtbaarheid en meer prioriteit rol provincie:

- Kies als provincie welke bovenregionale rol je wilt spelen op basis van de vraag vanuit de gemeenten, sociale (arbeidsmarkt) en maatschappelijke partners (maatschappelijk leven): coördinerende rol, stimuleren van een integrale aanpak en verbinding, faciliteren van onderzoek en kennis, het bijeen brengen van partijen.*
- Organiseer een structurele inbedding van het onderwerp Basisvaardigheden in het provinciale beleid in plaats van projectmatige aanpak, het liefst over de collegeperiodes heen, met een apart (deel)investeringsprogramma met een significant budget.*

- *Investeer in intensieve en effectieve ketensamenwerking (horizontaal en verticaal), maar ook harde (contractuele) afspraken tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers.*

Er zijn veel organisaties actief om de laaggeletterdheid aan te pakken. In de uitvoering wordt vaak samengewerkt door onder andere de overheden, bibliotheken/taalhuizen, woningcorporaties en het onderwijs. Het vraagstuk heeft landelijk veel aandacht. Het wordt geadresseerd door onder andere het Rijk en Stichting Lezen en Schrijven. Ook de provincies kiezen voor diverse aanpakken en rollen op dit thema.

Overijssel heeft gekozen om dit onderwerp aan te pakken vanuit een brede scope van het bibliotheekwerk, de arbeidsmarkt en sociale kwaliteit. De Overijsselse aanpak laaggeletterdheid in het programma *Taal Werkt!* is nauw verbonden aan onze wettelijke taak van het in stand houden van bibliotheken. Het in eind 2017 gestarte programma *Taal Werkt!* (<https://www.overijsselsebibliotheken.nl/taalwerkt>) wordt uitgevoerd door Rijnbrink (provinciale ondersteuningsinstelling voor bibliotheken). Betrokken partners zetten zich via *Taal Werkt!* in om zoveel mogelijk inwoners van Overijssel te helpen om voldoende basisvaardigheden te ontwikkelen zodat zij mee kunnen doen in de samenleving. Door verbindingen te leggen tussen partners en samen aan projecten te werken, ontstaan duurzame samenwerkingen. Dit de lokale infrastructuur waar op verder gebouwd kan worden. Het proces van signaleren, herkennen, motiveren en doorverwijzen krijgt hierdoor vorm. Deze infrastructuur moet toekomstbestendig zijn en zichzelf in stand houden, ook na afloop van het programma *Taal Werkt!*. De samenwerkingspartners zijn onderwijsinstellingen, welzijnsorganisaties en werkgevers of aan de arbeidsmarkt gerelateerde organisaties.

De komende maanden evalueren we deze aanpak en beraden we ons over het vervolg vanaf 2022. Uw aanbevelingen betekenen een grotere opgave en een hogere ambitie. Het beschikbare budget (vanuit de genoemde beleidsvelden) voor dit thema is niet toereikend om aanzienlijk hogere beleidsdoelen te realiseren. Wel gaan we graag samen met u, en daarmee de vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers, op zoek naar slimme verbindingen en verbeteringen. Op deze wijze willen we meerwaarde creëren ten opzichte van de bestaande aanpak. Mede gezamenlijk met u en uw netwerk willen we vervolgens onze ambities formuleren.

2. Onderzoek, kennisdeling en innovatie:

- *Maak gebruik van de kennis die er al is en versterk deze. Neem als provincie de verantwoordelijkheid om het onderzoek en monitoring te faciliteren en bijeenkomsten te organiseren rondom de uitkomsten van de onderzoeken en monitoring.*
- *Ondersteun de uitvoerende partijen om de doelgroepen beter in beeld te brengen en te bereiken. Monitor de effecten van maatregelen zodat de best practices toegepast kunnen worden door meerdere partijen.*

De komende maanden spreken we met de maatschappelijke partners waaronder de gemeenten, de woningcorporaties, bibliotheken, onderwijs en bedrijven. Samen met u en de partners willen we graag de bestaande aanpakken evalueren en bekijken welke meerwaarde we kunnen realiseren binnen de huidige beschikbare middelen.

3. Sociale partners:

- *Zet in op de kansen die de werkvloer biedt en op een veel grotere rol van de werkgevers bij het vergroten van taal-, reken- en digitale vaardigheden.*
- *Ondersteun werkgevers, vakbonden, branches en O&O-fondsen vanuit provinciaal niveau om van de groep werkenden, die onvoldoende basisvaardigheden bezitten, te herkennen, te bereiken en te activeren.*

Wij onderschrijven dat basisvaardigheden onlosmakelijk deel zijn van het werk binnen elke beroepsgroep en dat veel werkgevers zich niet realiseren dat ook geschoolde medewerkers laaggeletterd kunnen zijn. Ondanks dat een deel van deze groep in de samenleving participeert, blijft deze groep kwetsbaar voor de toekomstige reorganisaties en heeft een grote kans om werkloos te worden. Het vergroten van basisvaardigheden zien we daarom als een middel om de inwoners een betere uitgangspositie te geven voor participatie in de samenleving. We gaan in gesprek met de brancheorganisaties en bedrijven, werkgevers- en werknemersorganisaties. We nodigen u uit om dit proces samen met ons aan te gaan en te kijken naar de wensen en mogelijkheden van een brede activering en inzet op de werkvloer. We zien kansen om met u, juist in de samenwerking met de werkgevers en werknemers, een versnelling te realiseren in de oplossingen binnen deze opgave.

4. Rol van onderwijs:

- *Creëer binnen het programma Sociale Kwaliteit mogelijkheden om aandacht te kunnen besteden aan veilig opgroeien en ontplooien in Overijssel met aandacht voor maatschappelijke problemen zoals onvoldoende zelfredzaamheid van mensen. Het is van belang om in het initiële onderwijs stappen te zetten voor de ontwikkeling van basisvaardigheden.*

We investeren in het onderwerp basisvaardigheden vanuit het bibliotheekwerk, de arbeidsmarkt en sociale kwaliteit. We betrekken de 3 O's nadrukkelijk in het proces om te komen tot een vervolgaanpak voor het vergroten van basisvaardigheden:

- de overheden met hun huidige aanpak en de koplopers met de best practices;
- de ondernemers om samen met de werkgevers en de werknemers de activering op de werkvloer te versterken;
- en het onderwijs en bibliotheken vanuit hun taak als onderwijzers in basisvaardigheden.

Uw suggesties uit het adviesrapport 'Nieuwe kansen met basisvaardig Overijssel' vormen bouwstenen voor de provinciale beraadslaging op onze inzet en rol op het thema basisvaardigheden vanaf 2022. We gaan dit proces graag samen met u aan.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter
A.P. Heidema

secretaris
N. Versteeg

Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het kenmerk vermelden dat u boven in deze brief vindt? Op die manier kunnen wij sneller reageren.